

Reactie Nibud op consultatie Structurele verlaging maximale rente

15-12-2021

Het Nibud steunt het voorstel om de maximale rente structureel te verlagen. Het is een van de pijlers om er voor te zorgen dat consumenten niet de dupe kunnen worden van hun afhankelijke positie, die het aangaan van een lening nu eenmaal met zich meebrengt.

Andere beschermende maatregelen daartegen zijn bijvoorbeeld een adequate kredietwaardigheidstoets en het er voor zorgen dat de kenmerken van de lening passen bij het doel van de lening, in hoogte, looptijd en aflosvorm.

Een lager maximaal rentepercentage zal partijen afschrikken die een verdienmodel willen bouwen door een hoge rente te vragen aan kwetsbare consumenten, waarbij het niet kunnen terugbetalen van bepaalde consumenten gefinancierd wordt door de wel-betalers.

In een eerder document¹ hebben we aangegeven dat verlaging van de maximale rente ook risico's in zich houdt. Kredietverstrekkers zouden zich kunnen terugtrekken van de markt, of beperkingen in hun aanbod kunnen aanbrengen.

De tijdelijke verlagingen hebben niet de indruk gegeven dat zich dat op grote schaal heeft voorgedaan. BKR registreert een verlaging van afgesloten kredieten², maar die is over de hele linie, niet specifiek bij de kleine kredieten waar de hoogste rentes zich concentreren.

Daarmee lijkt het risico van het opdrogen van de markt door de verlaging van de maximale rente beperkt, en kan de verlaging structureel worden. Al is het belangrijk om te blijven monitoren of kredietverstrekkers op de langere termijn zich niet alsnog terugtrekken.

Voor kredietbanken, die gezien de aard van hun leningen deze ook vaak tegen hoge rentes aanbieden, is het van belang dat zij hun diensten kunnen blijven voortzetten.

Wel zien we verschuivingen naar niet-kredietproducten, zoals private lease. Het Nibud vindt het belangrijk, dat ook daar waarborgen zijn dat huishoudens niet de dupe worden van oneerlijke verdienmodellen. Bij private lease is het belangrijk dat er altijd een financiële check wordt gedaan of de consument de maandelijkse kosten kan betalen. Een financiële check wordt niet altijd gedaan bij de duurdere producten die je kunt leasen. Bij 1 op de 3 mensen die een private-leasecontract hebben, is geen financiële check gedaan³. Mensen zijn bovendien onvoldoende op de hoogte van de voorwaarden waarop het contract kan worden ontbonden. Ongeveer de helft kent deze voorwaarden niet. Bij private-leaseauto's zegt 40 procent niet op de hoogte te zijn van de voorwaarden om te ontbinden.

¹ Nibud. Position paper over consumptief krediet 2020

² BKR Schuldenmonitor 2020

³ Nibud, Abonnementenonderzoek 2021